

Gyűjtő: KNEZNY JUDIT
Gyűjtés ideje: 1975.

TART: Népi gyógyászat

6 lap

Földrajzi mutató: ANDOCS

Szákmutató: XX f

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁROZÁS

ÁTVEZETVE AZ EGYSEGES LTK. 29 M-19 TETELE ALÓL

2917

Adatközlő: Németh Ferencné Sovák
Borbála, 60 éves.

Gyűjtő: Knézy Judit, Andocs 1975
április

Állatok gyógyítása

A csirkék torkát, ha herpítél, sípog, ecetes kenyeret is adtak neki, petróleumos lúdtollal is ecsetelték.

Ha a jószágnak baja vót, szenes vizet öntöttek. Mindenki nem tudta. A jószággal megittatták, a szoknyájuk aljával törölték meg. Imádságot is mondtak. Beletették pohárba hideg vízbe - imádkoztak rá, megint hárommat bele, megint imádkoztak. De nem tudom mi vót érvényes, mikor lett, vagy mikor nem.

2917

Adatközlő: Özv. Horváth Józsefné Németh
Margit. Adándi származásu
63 éves. Lakik Andocs, Petőfi
u. 40.

Népi gyógyítások - köpülőasszony

Gyűjtő: Knézy, 1975 április 11. Andocs

Zicsben volt egy asszony, aki köpülőt tett /9 nyelvű kés/ a beteg test-
részre és kijött a rossz vér. Sváb asszony volt.

Piócát is tettek arra a helyre igitás, hülés esetén a beteg testrészre.
Meg is vették, üvegben árulták. Szántód felé a rétben lehetett szedni.
Asszonyok, emberek is szedték.

Paradicsomot sebre, kelésre szoktuk tenni - érettet.

Gyomorfájásra - öregszülémtől hallottam, hogy égő gyertyát tettek a ha-
sára, 2 decis bádogpoharat vagy cseréppoharat borítottak rá.

Kelésre: cickafarku füet tettek.

Szülésnél idős asszonyok segédkeztek.

2917

Adatközlő: Tóth Józsefné, Németh Terézia
66 éves, Andocs, Kossuth u. 13.
Gyűjtő: Knézy Judit, 1975 április

Népi embergyógyítás

Vesefájásra békarokkás tea, jó, megmosták és forróvizben felfőzték.

Izületi bántalmakra: szénapolyvát megfőzték és beletették pállósajtárba, egy kisszékre ráültették és betakarták. 19 éves koromban borsalmasan fájtak az ízületeim, úgy vettem le az ágyról, majd megbolondultam úgy fájt mindenem. A Kantler néni mondta, hogy a szénapolyva gőze jó. Benzinnel is kenték a forgóimat, de az meg nagyon égette.

Fokhagyma gyomorhaj ellen jó, meg a tüdőre is nyersen.

Ónnya öntés : fülóvasztották a viaszt, egy tába öntötték, abból, hogy mit formázott állapították meg, mitől ijedt meg.

Balázskor február 3.-án a diákok a mi korunkban be szoktunk a templomba menni, két gyertya meg volt hajlítva és a pap adott Balázssáldást, mert az a torokfájás védőszentje.

Adatközlő: Németh Ferencné Sovák
Borbála, 60 éves.

Gyűjtő: Knézy Judit, Andocs 1975
április.

Népi embergyógyítás

"Kürözgát" szoktunk szedni és levét csavartuk a kisgyerek fülébe.

Foghuzáshoz Guplicz János nevű borbély értett, járt a házakhoz haját nyírni, fogat húzni 50-60 éve. Nem tudom kitől tanulta.

Hársfát és bodzateát kehe ellen inni.

Kömény - bóti köményt kicsi gyerekeknek szokták venni.

Pipitér a világon mindenre jó pl. a fülembe is öntöttem, kicsit néha rosszul hallok, úgy suhog. Szemre is jó. Ha hasmenésesek a diaszók, még azoknak is adunk.

Paprikás bort hülés ellen itták. Hogy kiizzadjon az ember, este lábat mosott és bort ivott.

Liliomlevél: ha megvágtuk a kezünket, liliomlevelet kötöttünk rá.

Fogfájásra azt mondták nekem, hogy szénkéneget tegyek rá, lakodalomban voltam és igen fájt, nem tudtam megmaradni - de kimarta

Lukas fogva - fokhagymát dugtak, vagy pálinkát r.

Kelésre - csikótalpu füet, cickafarku füet kötöttek rá. Először megmosták, rákötötték. Mikor megszáradt a seben, húzta, cserélték rajta, ujat tettek rá.

Kelésre tejfölös kovászt borítottak rá: frissen készítették, esetleg szoptató anyja tejéből egy kis tej, liszt. Mikor megszáradt, fájt, ujat tettek rá. Kiszivta kerekre, a kis kupája maradt meg, megsárgult, kicsucosodott, kikerekedett, ha kifakadt, akkor kinyomkodták.

Ecetes víz: ha a tőrő feltörte az ember lábát, méltre kivagdalta. Mikor a leanderos kiszűbe beleléptem, a lécs lemaradt - kimostam ecetes vízzel.

Gyermekseb: lysoformos vízzel mosták ki a sebet.

Torokfájást: - sós meleg vízzel gurguláztak.

Méz: kehe ellen jó.

Fogfájásra bagót használtak, a fájós fogra.

Sebre: pálinkás ruhát vagy lysoformot tettek.

Fagyást: hóval szokták dörögni.

Izületi gyulladásra mondták nekem is a szénapolyva főzete, de nekem nem volt jó. Majd megbolondultam úgy égetett, mondtam, hogy vegyenek ki, mert megbolondulok.

2917

Adatközlő: Tóth Józsefné, Németh Teré-
zia, 66 éves, Andocs, Kossuth u. 13.

Gyűjtő: Knézy Judit, 1975-április.

Gyógyfüvet gyűjtő barát

A ferencrendiek között volt egy pap, Németh Aurél, aki gyűjtötte a
növényeket. Ha hallotta, hogy valakinek van valami baja, adott neki
különféle teákat.

Valami sárga-virágú növényt gyűjtött, sokat a Koppányi utban.

2917

Adatközlő: Németh Ferencné Sovák Bor-
bála, 60 éves.

Gyűjtő: Knézy Judit, Andocs 1975
április,

Gyermekbetegségek

A legtöbb gyermeket a torokgyík vitte el.

A sorvadásban is sokan haltak meg /tüdőbaj/ - fennsádt a tüdő.

Néhesek voltunk - adott rá kenőcsöt az orvos.